

Český stát

Přírodní podmínky

- nížiny, husté a nepropustné lesy → přirozená hranice
- *trojpolní systém* – lada, ozim, jař
- keramika, textilie, směnný obchod
- půdu vlastní šlechta, lidé si ji pronajímají za *rentu*
- *rustikál* = půda, kterou si vesničané pronajímají od šlechty
- *dominikál* = půda, kterou vlastní šlechta (zámky, statky krále)
- kolem vesnic pastviny ve společném majetku obce
- obchodníci v podhradí

Osídlení

- Charváti (V Čechy) – Libice nad Cidlinou, vládnu Slavníkovci
- Čechové (střední Čechy) – Budeč, Levý Hradec, vládnu Přemyslovci
- Přemyslovci název od Přemysla Oráče, postupně sjednotí ostatní kmeny

poč. 9. st. **Karel Veliký** vtrhne do Čech, vynutí si *tribut* = poplatek za to, že na ně nebude útočit

845 bylo v Řezně pokřtěno 14 českých kmenových knížat

2. pol. 9. st. sjednocovací proces: prostor Čech ovládl kmen Čechů, vládnu Přemyslovci

- legendární knížata: Přemysl, Nezamysl, Mnata, Vojen, Vnislav, Křesomysl, Neklan, Hostivít, ...

Bořivoj (867 – 894)

- manželka Ludmila
- zástupce Svatopluka – knížete VM v Čechách

883 křest

- stavba rotundy sv. Klimenta – první křesťanský kostel v Čechách, začátek stavby Pražského hradu, kostelík Panny Marie
- synové: Spytihněv a Vratislav

Spytihněv (894 – 915)

- dostává se na trůn, když Svatopluk umírá
- odtrhne Čechy od Velké Moravy
- rotunda na Budči sv. Petra a Pavla, budování Pražského hradu
- základy státní správy

Vratislav (915 – 921)

- manželka Drahomíra (nechala zavraždit Ludmilu, prohlášena za svatou)
- dva synové: Václav a Boleslav
- úspěšné boje s Maďary

Svatý Václav (921 – 935)

- nastupuje mladý
- o vliv na Václava bojují matka Drahomíra s babičkou Ludmilou
- Drahomíra nechala Ludmilu uškrtit šálou
- současník Jindřich I. Ptáčník, pokračování v placení mírového tributu

28.9.935 Boleslav ho poslal do Mladé Boleslavi, u kostela na něj zaútočil mečem, zabili ho jeho družiníci, popsáno v Gumpoldově legendě

- prohlášen za svatého, patron českého národa

Boleslav I. (935 – 972) Ukrutný

- stabilizace země, hospodářství, vybírání daní
- současník Otty I.
- nezávislost na SŘŘ, nechce odvádět tribut

955 BITVA U LEŠSKÝCH POLÍ, porážka Maďarů

- expanze do Moravy, Slezska, Krakovska, povodí řeky Váhu
- budování hradske správy, v rukou kastelánů
- *stříbrný denár* = první přemyslovská mince
- děti: **Doubravka** (provдалa se za Měška z rodu Piastovců) – zakladatelé polského státu; **Mlada** (abatyše benediktinek při sv. Jiří); **Boleslav**

Boleslav II. (972 – 999) Pobožný

973 vznik biskupství v Praze, první biskup **Dětmar**, druhý **sv. Vojtěch** ze Slavníkovců (pohřben v Hnězdně), později zřízeno arcibiskupství: arcibiskup **Radim**

- expanze na Východ až ke Lvovu
- podpora příchodu benediktínů, klášter v Břevnově

28.9.955 VYVRAŽDĚNÍ SLAVNÍKOVŮ V LIBICI při oslavách sv. Václava

Krize Českého státu

- boj o moc: **Boleslav III. Ryšavý** je krutý, neschopný vs. **Jaromír** vs. **Oldřich**
- této situace využívá **Boleslav Chrabrý** (syn Doubravky a Měška, polský král), Vladivoj posílá vládnout do Čech, umírá
- poté Jaromír, následně Oldřich, který vyvede Čechy z krize

Oldřich (1012 – 1033)

- potká Boženu, s ní má syna Břetislava
- vyhnal Poláky z našeho území

(1019) znovu definitivně připojil Moravu

- Sázavský klášter, benediktíni, slovanská liturgie

Břetislav I. (1035 – 1055), český Achilles

- stabilizace Českého státu
- manželka **Jitka ze Svinibrodu**, unesl si ji z kláštera, pět synů

1039 POLSKÉ TAŽENÍ, dobyl Slezsko a Krakovsko; velká kořist

- nad hrobem Vojtěcha v Hnězdně pronesl tzv. *Břetislavovy dekrety* = nejstarší český právní dokument (křesťanský způsob života)

1054 *stařešinský řád* = nejstarší člen rodu má právo na vládu; pro zbylé zřídil na Moravě tzv. *údělná knížectví*: Brněnské, Olomoucké, Znojenské

- Rajhradský klášter
- několik bitev proti císaři SŘŘ Jindřichu III., neúspěšné

Vratislav II. (1061 – 1092)

- sídlo přesunul na Vyšehrad
- bazilika sv. Petra a Pavla na Vyšehradě
- nejstarší pražská rotunda – rotunda sv. Martina
- zřízení olomouckého biskupství

1085 královský titul od Jindřicha IV. (za pomoc v boji o investituru), jako první český král

- *Kodex vyšehradský*
- po jeho smrti probíhají boje o moc mezi jeho dětmi

Soběslav I.

- Vratislavův nejmladší syn

1126 v BITVĚ U CHLUMCE U NAKLÉŘOVSKÉHO zastavil vpád vojáků SŘŘ pod vedením Lothara, budoucího císaře

- buduje opevnění Pražského hradu, rotunda sv. Jiří na Řípu

Vladislav II. (1140 – 72)

- vnuk Vratislava II., druhý český král

1147 DRUHÁ KŘÍŽOVÁ VÝPRAVA

1158 získal královského titulu od Fridricha Barbarossy

- manželka **Judita**, iniciovala stavbu Juditinu mostu
- rotunda sv. Kateřiny ve Znojmě, vznik řady klášterů
- reformní řády: premonstráti, cisterciáci, johanité – vychází z benediktínů

1172 se vzdává svého královského titulu ve prospěch syna **Bedřicha**

1182 Fridrich Barbarossa využívá situace, odtrhl Moravu – markrabství moravské (Konrád II. Ota), je přímo podřízená jemu, povýšil biskupa pražského na říšské kníže, též podléhá jemu

1189 *Statuta Conradi* = kodifikace zvykového práva Konrádem II. Otou, přiznal šlechtě dědictví půdy

Přemysl Otakar I. (1197 – 1230)

- stabilizace země

1212 ZLATÁ BULA SICILSKÁ = definitivně Přemyslovcům přiznán dědičný titul krále, anulováno odtržení Moravy, český král si může vybírat biskupy

- manželka **Konstancie Uherská**, spojována se vznikem kláštera Porta Coeli